

ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအပေါ် လေ့လာခြင်း

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ

ကော်ရယ်လ်ခိုင်

နိဒါန်း

ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံသည် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ အနောက်ပိုင်းတွင် တည်ရှိသော ကျွန်းပေါင်း ၇၀၀၀ ကျော်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။ အရှေ့ဘက်တွင် ဖိလစ်ပိုင်ပင်လယ်၊ အနောက်ဘက်တွင် တောင်တရုတ်ပင်လယ်၊ အနောက်တောင်ဘက်တွင် ဆဲလဘီပင်လယ် (Celebes Sea) တို့က ဝန်းရံလျက်ရှိပြီး မြောက်ဘက် တွင် ထိုင်ဝမ်၊ အနောက်ဘက်တွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံနှင့် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံ၊ အရှေ့ဘက်တွင် ပလောင်းနိုင်ငံတို့ တည်ရှိ ပါသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပဉ္စမမြောက်ကမ်းရိုး တန်း အရှည်ဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ပြီး လူဇွန်း (Luzon)၊ ဗီဆားယပ် (Visayas)၊ မင်ဒါနော့ (Mindanao) ဟူ၍ အဓိကအပိုင်းကြီး သုံးပိုင်း ခွဲခြားထားပါသည်။ နိုင်ငံ၏ ဧရိယာအကျယ်အဝန်းမှာ စတုရန်းကီလိုမီတာ ၃၀၀၀၀၀ခန့် ကျယ်ဝန်းသည်။

လူဦးရေနှင့်ဘာသာစကား

လက်ရှိတွင် လူဦးရေ သန်း ၁၀၀ခန့်ရှိပြီး မှတ်ပုံတင် ထားသည့် မဲဆန္ဒရှင်ဦးရေမှာ ၂၀၁၉ ခုနှစ် စာရင်း အရ ၆၃၆၅၉၂၃ ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်စာရင်း အရ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အဋ္ဌမမြောက် လူဦးရေအများ ဆုံး နိုင်ငံဖြစ်ပြီး လူဦးရေသိပ်သည်းဆမှာ တစ် စတုရန်းကီလိုမီတာလျှင် ၃၆၃ ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ရုံးသုံးဘာသာမှာ ဖိလစ်ပိုင်နှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စကားဖြစ်ပါသည်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် ဒေသကြီး (Region) ၁၇ ခု၊ ပြည်နယ် (Province) ၈၁ ခု၊ မြို့ (City) ၁၄၆ ခု၊ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေး နယ်မြေ (Municipality) ၁၄၈၈ ခုနှင့် Barangay (ဖိလစ်ပိုင် နိုင်ငံတွင် အသေးဆုံးနယ်မြေဒေသအဆင့်) ၄၂၀၄၆ ခု ရှိပါသည်။

နိုင်ငံရေးစနစ်

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသည် ၁၅၆၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၆ ခုနှစ်အတွင်း စပိန်၊ အမေရိကန်နှင့် ဂျပန်တို့၏ လက်အောက်ခံကိုလိုနီ ဖြစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်တွင် လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲဖြစ်စဉ်များဖြင့် တွေ့ကြုံ ခံစားခဲ့ရသော ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသည် လက်ရှိတွင် ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ သမ္မတ စနစ် ကျင့်သုံးပါသည်။ သမ္မတသည် နိုင်ငံ၏အကြီး အကဲနှင့် အစိုးရအဖွဲ့၏ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ပါသည်။ သမ္မတနှင့် ဒုတိယသမ္မတကို မဲအများဆုံးရရှိသူ အနိုင်ရသည့်စနစ် (First-past-the-post System/ FPTP) ဖြင့် ပြည်သူလူထုက တိုက်ရိုက်ရွေးချယ် တင်မြောက်ခြင်းဖြစ်ပြီး သက်တမ်းမှာ ခြောက်နှစ် ဖြစ်ပါသည်။ သမ္မတရာထူးအတွက် တစ်သက်တွင် တစ်ခါသာ ထမ်းဆောင်ခွင့်ရှိပြီး ဒုတိယသမ္မတ ရာထူးအတွက် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း နှစ်ကြိမ် ထက်ပို၍ ထမ်းဆောင်ခွင့်မရှိပါ။ လက်ရှိသမ္မတမှာ H.E. Mr. Rodrigo Duterte ဖြစ်ပြီး ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ၏ ၁၆ ယောက်မြောက်သမ္မတ ဖြစ်ပါသည်။

ဖိလစ်ပိုင် ဥပဒေပြုရေးလွှတ်တော် (Congress of the Philippines)ကို အထက်လွှတ်တော် (Senate) နှင့် အောက်လွှတ်တော် (House of Representatives)ဟူ၍ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ အထက်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် Pularity-at-large Voting System (Block Voting) ကို ကျင့်သုံးပါသည်။ အောက်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် စုစုပေါင်း၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းကို မဲအများဆုံးရရှိသူ အနိုင်ယူစနစ်

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတစ်ခုလုံးကို မဲဆန္ဒနယ် တစ်နယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးရရှိရမည့် ထောက်ခံမဲရာခိုင်နှုန်း (threshold) ၂ ရာခိုင်နှုန်းရရှိပါက လွှတ်တော်တွင် နေရာတစ်နေရာရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် မိမိတို့ရရှိသည့် ထောက်ခံမဲရာခိုင်နှုန်းပေါ် မူတည်၍ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာများ အပိုထပ်ဆောင်း ရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် မည်သည့်နိုင်ငံရေးပါတီကမျှ နိုင်ငံရေးပါတီ ကိုယ်စားပြုလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်နေရာ သုံးနေရာထက်ပို၍ ရွေးကောက်တင်မြောက် ခံပိုင်ခွင့်မရှိ

(FPTP) နှင့် ကျန် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းကို အချိုးကျကိုယ်စား ပြုသည့်စနစ် (Party-List Proportional Representation/ Close Party List)ဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြောက်ပါသည်။ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဒေသန္တရရွေးကောက် ပွဲများကို ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှ စတင်၍ သုံးနှစ်လျှင် တစ် ကြိမ်၊ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကို ခြောက်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် မေလ၏ဒုတိယမြောက် တနင်္လာနေ့တွင် ကျင်းပ ပါသည်။ အထက်လွှတ်တော် (Senate of the Philippines/ Senado ng Pilipinas)

အထက်လွှတ်တော်သည် ၁၉၈၇ ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ပြန်လည်အသက်သွင်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမတိုင်မီ သမ္မတဖာဒီနန်မားကိုစ် သည် ၎င်း၏သမ္မတသက်တမ်းကုန်ဆုံးခါနီး အချိန် ညီညွတ် ၁၉၇၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေး (Martial Law) ကို ကြေညာခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ အထက်လွှတ်တော်ကို ဖျက်သိမ်းပြီး လွှတ်တော် တစ်ရပ်သာ ထားရှိခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် သမ္မတမားကိုစ်ကို ဆန့်ကျင်သော တော်လှန်ရေး တစ်ရပ် (People Power Revolution) ပေါ်ပေါက်ခဲ့ ပြီး မားကိုစ်အစိုးရ ပြုတ်ကျသွားခဲ့ပါသည်။ ယင်း နောက်တွင် ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ အထက်လွှတ်တော်သည် ပြန်လည်အသက်ဝင် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အထက်လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ် ၂၄ ဦး ပါဝင်ပြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သက်တမ်းမှာ ခြောက်နှစ် ဖြစ်ပါသည်။ အထက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း နှစ်ကြိမ်ထက်ပို၍ ရပ်တည်ခွင့်မရှိပါ။ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် နေရာအားလုံးကို တစ်ပြိုင်နက် တည်း ရွေးကောက်တင်မြောက်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ၁၂ နေရာအတွက်ကိုသာ သုံးနှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ပြန်လည်အသက် သွင်းထားသည့်အထက်လွှတ်တော်တွင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၂၄ ဦးသည် ၁၉၉၂ ခုနှစ်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ယင်းနောက် ၁၉၉၂ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲအများဆုံးရရှိသည့် ကိုယ်စားလှယ် ၁၂ ဦးကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်အထိလည်း

ကောင်း၊ ကျန်ကိုယ်စားလှယ် ၁၂ ဦးကို ၁၉၉၅ ခုနှစ် အထိလည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်စေခဲ့ပါ သည်။ ထို့နောက်တွင် အထက်လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များသည် ခြောက်နှစ် သက်တမ်းကို အပြည့် အဝထမ်းဆောင်ခွင့် ရရှိခဲ့သည်။ အထက်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ (Senate President) ကို လွှတ်တော်သက်တမ်းအစတွင် ကိုယ်စားလှယ် ၂၄ ဦးအနက်မှ ရွေးချယ်ခြင်းဖြစ်ပြီး လက်ရှိအထက် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌမှာ H.E. Mr. Tito Sotto ဖြစ်ပါ သည်။

ရွေးကောက်ပွဲတွင် အထက်လွှတ်တော်ကိုယ် စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်လိုပါ က ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသားတစ်ဦး ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့တွင် အနည်းဆုံး အသက် ၃၅ နှစ် ပြည့်ပြီးသူ၊ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသူ၊ ရွေးကောက်ပွဲနေ့မတိုင်မီ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း နှစ်နှစ် ဖိလစ်ပိုင်အခြေချ နေထိုင်သူဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် မဲလက်မှတ်ပေါ်တွင် မိမိတို့နှစ်သက်ရာ အထက်လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များကို ဆန္ဒပြုရွေးချယ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ၁၂ ဦး ထက်ပို၍ ဆန္ဒပြုပါက ပယ်မဲအဖြစ် သတ်မှတ် ခြင်းခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတစ်ခုလုံးကို မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ဆန္ဒမဲအများဆုံးရရှိသည့်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၁၂ ဦးက အနိုင်ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

အောက်လွှတ်တော် (House of Representatives of the Philippines/ Kapulungan ng mga Kinatawan ng Pilipinas)

အောက်လွှတ်တော်၏ သက်တမ်းမှာ သုံးနှစ် ဖြစ်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲတွင် အောက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်လို ပါက ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသားတစ်ဦးဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့တွင် အနည်းဆုံး အသက် ၂၅ နှစ် ပြည့်ပြီးသူ၊ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသူ၊ ရွေးကောက်ပွဲနေ့မတိုင်မီ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း တစ်နှစ် ဖိလစ်ပိုင်အခြေချ နေထိုင်သူဖြစ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အောက်လွှတ် တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း သုံးကြိမ်ထက်ပို၍ ရပ်တည်ခွင့်မရှိပါ။

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ အောက်လွှတ်တော်

ရွေးကောက်ပွဲများအတွက်မူ မဲဆန္ဒနယ်ကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ (Congressional District Representative)အတွက် မဲအများဆုံး ရရှိသူအနိုင်ယူစနစ် (FPTP)နှင့် နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ် စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (Party-List Representative) များအတွက် အချိုးကျကိုယ်စားပြု သည့်စနစ် (PR) နှစ်မျိုးစလုံးကို ရောနှောကျင့်သုံးပါ သည်။ အောက်လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ်အရေ အတွက်မှာ အတိအကျမရှိပါ။

မဲဆန္ဒနယ် ကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်နေရာများကို ပြည်နယ်၊ မြို့နှင့် မက်ထရို မနီလာဧရိယာအလိုက် နေထိုင်သည့် လူဦးရေအပေါ် အခြေခံ၍ မဲဆန္ဒနယ် (Congressional District) သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်အရေ အတွက်မှာ တစ်ကြိမ်နှင့် တစ်ကြိမ် မတူညီပါ။ ပြည်နယ်အားလုံးနှင့် အနည်းဆုံး လူဦးရေ ၅၀၀၀၀၀ ရှိသော မြို့များသည် မဲဆန္ဒနယ်ကိုယ်စား ပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာ တစ်နေရာရရှိ ပါသည်။ ခရိုင် (Legislative District) တစ်ခုထက်ပို သည့် ပြည်နယ်များတွင်မူ ခရိုင် (Legislative District) အရေအတွက်အတိုင်း မဲဆန္ဒနယ် ကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာများ ကို ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် အောက်လွှတ်တော်ကို မဲဆန္ဒနယ်ကိုယ်စားပြုသော ၂၅၀ ထက် မပိုသည့် ကိုယ်စားလှယ်များ (Congressional District Representative)နှင့် မဲဆန္ဒနယ်အရေအတွက် အပေါ်မူတည်၍ ၄ : ၁ (၂၀ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် နိုင်ငံရေး ပါတီကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (Party-List Representative) များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရန် ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ် (Party-List Representative) များကိုမူ မဲဆန္ဒရှင်များသည် တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ မိမိတို့ နှစ်သက်ရာနိုင်ငံရေးပါတီကိုသာ ဆန္ဒပြုရသည့် (Close List PR) စနစ်ဖြစ်ပါသည်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတစ်ခုလုံးကို မဲဆန္ဒနယ် တစ်နယ် အဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးရရှိရမည့် ထောက်ခံမဲရာခိုင်နှုန်း (threshold) ၂ ရာခိုင်နှုန်းရရှိ ပါက လွှတ်တော်တွင် နေရာတစ်နေရာ ရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့် မိမိတို့ ရရှိသည့် ထောက်ခံမဲရာခိုင်နှုန်းပေါ်မူတည်၍ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာများ အပိုထပ် ဆောင်း ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် မည်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီကမျှ နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာ သုံးနေရာထက်ပို၍ ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံပိုင်ခွင့်မရှိပါ။ အကယ်၍ သတ်မှတ်ထားသည့် နိုင်ငံရေးပါတီ ကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက် မပြည့်မီ ပါက အနိမ့်ဆုံးထောက်ခံမဲ ၂ ရာခိုင်နှုန်းအောက် ဖြစ်သော်လည်း နေရာမရသည့်နိုင်ငံရေးပါတီများ အကြားတွင် ထောက်ခံမဲအများဆုံးရရှိသည့်နိုင်ငံ ရေးပါတီများက လစ်လပ်နေသည့်နေရာများကို ဖြည့်တင်းရန် တစ်ပါတီလျှင် တစ်နေရာရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ် အောက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ တွင် FPTP စနစ်ဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြောက်သည့် မဲဆန္ဒနယ်ကိုယ်စားပြုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (Congressional District Representative) ၂၄၃ ဦး၊ PR စနစ်ဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြောက်သည့် နိုင်ငံ ရေးပါတီကိုယ်စားပြုလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် (Party-List Representative) ၆၃ ဦး စုစုပေါင်း ၃၀၄ ဦး ဖြစ်ပါသည်။

စာမျက်နှာ ၇ သို့

စာမျက်နှာ ၆ မှ

လက်ရှိတွင် နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်(Party-List Representative) အတွက် တွက်ချက်ပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

(၂) ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် အနည်းဆုံး တစ်နှစ် အခြေချနေထိုင်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပမီ ဆန္ဒမဲပေးလိုသည့် အရပ် ဒေသတွင် အနည်းဆုံး ခြောက်လ နေထိုင်သူ။

$$\text{နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားပြုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက်} = \frac{\text{မဲဆန္ဒနယ်အရေအတွက်}}{\text{၀.၀}} \times \text{၀.၂}$$

$$\text{နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုက ရရှိမည့်ထောက်ခံမဲရာခိုင်နှုန်း} = \frac{\text{မဲဆန္ဒနယ်အရေအတွက်} \times \text{၀.၀၀၈} \times \text{၂\%}}{\text{မဲဆန္ဒနယ်အရေအတွက်} \times \text{၀.၀၀၈} \times \text{၂\%} + \text{မဲဆန္ဒနယ်အရေအတွက်} \times \text{၀.၀၀၈} \times \text{၂\%}}$$

အကယ်၍ သတ်မှတ်ထားသော နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားပြုကိုယ်စားလှယ်ဦးရေထက် လျော့နည်းနေပါက-

$$\text{ထပ်ဆောင်းရရှိမည့် နေရာအရေအတွက်} = \left(\frac{\text{နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားပြုလွှတ်တော် ဦးရေ} - \text{နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုက ရရှိသည့် ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက်}}{\text{နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုက ရရှိသည့် ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက်}} \right) \times \text{ထောက်ခံမဲရာခိုင်နှုန်း}$$

ဒုတိယအကြိမ်ခွဲဝေပြီးနောက် သတ်မှတ်ထားသော နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားပြုကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ မပြည့်စုံသေးပါက အနိမ့်ဆုံးထောက်ခံမဲ ၂ ရာခိုင်နှုန်းမရှိ သည့် နိုင်ငံရေးပါတီများအတွက် ထောက်ခံမဲအများဆုံးရရှိသည့် နိုင်ငံရေးပါတီများက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၁ နေရာစီ ခွဲတမ်းရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

$$\text{ကျန်ရှိသည့်နေရာ} = \left(\frac{\text{နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားပြုလွှတ်တော်} - \text{ပထမအကြိမ်ခွဲဝေရရှိထားပြီးဖြစ်သော} - \text{ဒုတိယအကြိမ်ခွဲဝေရရှိထားပြီးဖြစ်သော} }{\text{နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားပြုလွှတ်တော်} - \text{ပထမအကြိမ်ခွဲဝေရရှိထားပြီးဖြစ်သော} - \text{ဒုတိယအကြိမ်ခွဲဝေရရှိထားပြီးဖြစ်သော} } \right)$$

နမူနာတွက်ချက်ခြင်း

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အောက်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံရေးပါတီ ကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၅၇ နေရာအတွက် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီများအနက် ၁၂ ပါတီမှာ ထောက်ခံမဲ ၂ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက်ရရှိပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ဆန္ဒမဲပေးသည့် အရေအတွက် စုစုပေါင်း ၂၉၃၁၂၉၄ ဖြစ်ပါသည်။

မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းလုပ်ငန်း စဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်တွင်းမဲဆန္ဒရှင်များသည် မိမိတို့ နေထိုင်ရာဒေသရှိ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ရုံးခွဲသို့ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်ပြီး မဲဆန္ဒရှင် စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းပေးရန် တောင်းဆိုသည့် လျှောက်လွှာကို ဓာတ်ပုံနှင့်တကွ တင်သွင်းခြင်း၊ လက်ဗွေနှင့် လက်မှတ် (Digital Signature) မှတ်တမ်းတင်ခြင်း စသည်တို့ကို မဖြစ်မနေ

စဉ်	ပါတီအမည်	ပထမအကြိမ်ခွဲဝေခြင်း		ဒုတိယအကြိမ်ခွဲဝေခြင်း	ရရှိသည့်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် နေရာစုစုပေါင်း
		ထောက်ခံမဲ	ထောက်ခံမဲ%		
၁	Ako Bicol	၁၅၄၀၀၆	၅.၂ (threshold ၂% အထက်ဖြစ် သဖြင့် နေရာ ၁ နေရာ ရရှိ)	(၅၇-၁၂) * ၅.၂ % = ၂	၁ + ၂ = ၃
၂	Akbayan Citizens' Action	၁၀၆၁၉၄၇	၃.၆၂ (threshold ၂% အထက်ဖြစ် သဖြင့် နေရာ ၁ နေရာ ရရှိ)	(၅၇-၁၂) * ၃.၆၂ % = ၁	၁ + ၁ = ၂
၃	Alagad	၂၂၇၅၁၁	၀.၇၈ (threshold ၂% အောက် ဖြစ် သဖြင့် နေရာ မရှိပါ)	(၅၇-၁၂) * ၀.၇၈ % = ၀	ပထမနှင့် ဒုတိယအကြိမ် ခွဲဝေခြင်း ၌ နေရာမရရှိသည့်ထိုင် သတ်မှတ် ထားသည့်ကိုယ်စားလှယ် ဦးရေ မပြည့်စုံ သေးသည့်အတွက် နေရာ ၁ နေရာ ရရှိ။

မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းမှတ်ပုံတင်ခြင်း အောက်ဖော်ပြပါအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသူ များသည် အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသားမရွေး၊ ဘာသာ မရွေး ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိပါသည်-

(၁) ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည့်နေ့တွင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး ဥပဒေနှင့် မဆန့်ကျင်သည့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသား၊ ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ လျှောက်လွှာတင်သွင်းရာ တွင် မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး ကတ် (Identity Card) နှင့် ဓာတ်ပုံကို ယူဆောင် လာရမည် ဖြစ်ပါသည်။ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း မှတ်ပုံတင်ထားပြီးဖြစ်သည့် မဲဆန္ဒရှင်အနေ ဖြင့် Voter ID Card ကို ရရှိမည်ဖြစ်ပါ သည်။ **(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)**

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ကျေးလက်လမ်းများ အဆင့်မြှင့်တင်

စစ်တွေ ဩဂုတ် ၂၅ ရခိုင်ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာ အောင်ကျော်မင်းသည် အနောက်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ် တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်ထင်လတ်ဦး၊ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးများ၊ ပြည်နယ် ဥပဒေချုပ်၊ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးတို့နှင့်အတူ ယနေ့ နံနက်ပိုင်းက ပြည်နယ်ကျေးလက် လမ်း ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးများနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ကျေးလက်လမ်းများ အဆင့်မြှင့်တင်နေမှုအား သွား ရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ကျေးလက်လမ်း ဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာန၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ် ဦးစီးမှူးများနှင့် တွေ့ဆုံစဉ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာ အောင်ကျော်မင်းက ရခိုင် ပြည်နယ်အနေဖြင့် ကိုဗစ်- ၁၉ ရောဂါသည် ကူးစက်မှုနှုန်း အထိုက်အလျောက် ကျဆင်းလာ သည့်အတွက် ပြည်နယ်၏ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများကို တတ်နိုင်သလောက်ဆောင်ရွက်ရ နှင့် အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူး မှည့် အချိန်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဌာန တို့က အကြံပြုဆွေးနွေးတင်ပြ ကြသည်။ ဆွေးနွေးတင်ပြချက်များ အပေါ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်က ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးသည်။ ထို့နောက် ပြည်နယ်ဝန်ကြီး ချုပ်နှင့်အဖွဲ့သည် စစ်တွေမြို့နယ် စစ်တွေ-ပလ္လင်ပြင်ကျေးရွာသွား လမ်း (စစ်တွေတက္ကသိုလ် သွား လမ်း) ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေမှုအား သွားရောက် ကြည့်ရှုစစ်ဆေး သည်။ (အပေါ်ပုံ) စစ်တွေ-ပလ္လင် ပြင်လမ်းသည် အလျား ၁၅ ဒသမ ၆၈၈ ကီလိုမီတာရှည်ပြီး ယခု ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ပြည်နယ်အစိုးရ ခွင့်ပြုငွေကျပ် သန်း ၂၁၈ ဒသမ ၈၀၅ သန်းဖြင့် အရည် ၀ ဒသမ ၇၁ ကီလိုမီတာ အား အကျယ် ၅ ဒသမ ၄၉ မီတာ၊ အမြင့် ၁၇၅ မီလီမီတာရှိသော ကွန်ကရစ် လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

တင်ထွန်း(ပြန်/ဆက်)

နောင်ချိုမြို့နယ်အတွက် လီတာ ၄၀ ဆံ့ အရည်ဖြည့်ပြီး အောက်ဆီဂျင်အိုးကြီး ၃၂ လုံး ထပ်မံရောက်ရှိ

နောင်ချို ဩဂုတ် ၂၅ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) နောင်ချိုမြို့နယ်အတွင်း ကိုဗစ် စင်တာများရှိ ကိုဗစ်-၁၉ ပိုးတွေ့ လူနာများ အသုံးပြုရန် လားရှိုးမြို့ မှ လီတာ ၄၀ ဆံ့ အရည်ဖြည့်ပြီး အောက်ဆီဂျင်အိုးကြီး ၃၂ လုံး ဩဂုတ် ၂၅ ရက် ညပိုင်းက ထပ်မံ ရောက်ရှိလာကြောင်း ပရဟိတ အဖွဲ့များထံမှ သိရသည်။

အဆိုပါ အောက်ဆီဂျင်အိုး များကို Resources(Myanmar) က ဖြည့်ဆည်းလှူဒါန်းပေးပြီး နောင်ချိုမြို့နယ်မှ ပရဟိတလူငယ် များက သွားရောက်သယ်ယူခဲ့ကာ နောင်ချိုမြို့နယ်မှ ပရဟိတ အသင်းများအနေဖြင့် မြို့နယ် အတွက်လိုအပ်သော အောက်ဆီ ဂျင်များကို လိုအပ်သည့် အချိန် တွင် ပြည်သူများ အချိန်မီသုံးစွဲ လိုအပ်သောလူနာများ အောက် ဆီဂျင်အချိန်မီ လုံလောက်စွာ ရရှိသုံးစွဲနိုင်ရန်အတွက် အရှေ့ မြောက်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်မှ တာဝန်ရှိသူများ၊ မြို့နယ်မှ တာဝန်ရှိသူများ၊ ပရဟိတအသင်း များ၊ အလှူရှင်များ ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း ပရဟိတ အဖွဲ့များထံမှ သိရသည်။

ထွေးငယ်(ပြန်/ဆက်)

တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များ၌ ကိုဗစ်- ၁၉ ရောဂါ ကာကွယ်ဆေးများ ဆက်လက်ထိုးနှံ

နေပြည်တော် ဩဂုတ် ၂၅ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် အသီးသီးတွင် ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက် လျက်ရှိရာ ယနေ့တွင် ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး မြောက်ဥက္ကလာပ မြို့နယ်အတွင်းရှိ သံဃာတော် များ၊ ဖြေနှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီး ဘိုးဘွားများ၊ ဌာနဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြည်သူ စုစုပေါင်း ၁၆၃၇ ဦးတို့ကို လည်းကောင်း၊ မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီးအတွင်းရှိ ခရိုင်ခုနစ်ခု တို့မှ ထေရ်ကြီးဝါကြီး ဆရာတော် ကြီးများ၊ ဖြေနှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးဘိုးဘွားများ (ဝဲပုံ)နှင့် ပြည်သူ စုစုပေါင်း ၇၈၅၁ ဦးတို့ကို လည်းကောင်း တပ်မတော်မှ ဆေးအဖွဲ့များက ပြည်သူ့ဆေးရုံ များမှ ဆရာဝန်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပူးပေါင်း ချီ ကိုဗစ်- ၁၉ ရောဂါ ကာကွယ် ဆေး ထိုးနှံပေးခြင်းများ ဆောင် ရွက်ပေးသည်။

ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ပေးနေမှု များကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသ ကြီးနှင့် ပြည်နယ်များမှ မြို့နယ်စီမံ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ဝင်များနှင့် တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်များမှ တာဝန်ရှိ သူများက သွားရောက်ကြည့်ရှု အားပေးခဲ့ကြကြောင်း သတင်းရရှိ သည်။

သတင်းစဉ်

ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအပေါ် လေ့လာခြင်း

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ

ကော်ရယ်လ်ခိုင်

(ယမန်နေ့မှအဆက်)

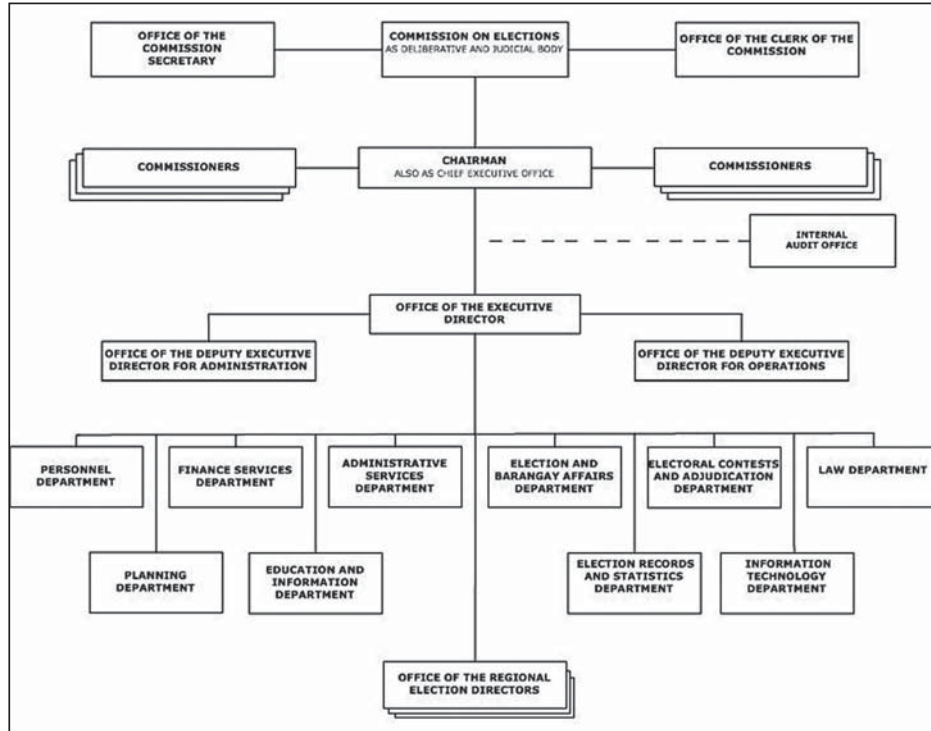
လတ်တလောတွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၌ National Identification System ကို ထူထောင်ရန် အဆိုပြုသည့် ဥပဒေကြမ်းကို အောက်လွှတ်တော်က အတည်ပြုပြီးဖြစ်သဖြင့် လက်ရှိတွင် Voter ID Card ထုတ်ပေးသည့်လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရပ်ဆိုင်းထားပါသည်။ သို့သော် Voter ID Card အစား မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင် မှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုသည့်ဖြတ်ပိုင်းတစ်ခု (Acknowledge Receipt) ကို မဲဆန္ဒရှင်များက လက်ခံရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းဖြတ်ပိုင်းတွင် မဲဆန္ဒရှင်၏ ID Number ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

ပထမဆုံးအကြိမ် မဲပေးမည့် နိုင်ငံပြင်ပ ရောက်မဲဆန္ဒရှင်များ (First-Time Voters)သည် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း မှတ်ပုံတင်ရန် သက်ဆိုင်ရာသုံးသို့မဟုတ် ကောင်စစ်ဝန်ရုံးသို့ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်၍ လက်ဗွေနှင့် လက်မှတ် (Digital Signature) မှတ်တမ်းတင်ခြင်းစသည်တို့ကို မဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ လျှောက်လွှာတင်သွင်းရာတွင် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် (Passport) နှင့် ဓာတ်ပုံယူဆောင်လာရမည်ဖြစ်ပါသည်။ Dual Citizen ဖြစ်ပါက Dual Citizen ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုထားသည့်လက်မှတ် (မှရင်း)နှင့် မိတ္တူကိုပါ တစ်ပါတည်းယူဆောင်လာရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဒုတိယအဆင့်အနေဖြင့် ဖိလစ်ပိုင်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဝက်ဘ်ဆိုက်၏ iRehistro System အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ ဖြစ်စေ၊ ov.concerns@comelec.gov.ph သို့ E-mail ပေးပို့၍ ဖြစ်စေ၊ Facebook Messenger မှတစ်ဆင့်ဖြစ်စေ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင် ထည့်သွင်းပေးရန် တောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံပြင်ပသို့ မရောက်ရှိမီ ပြည်တွင်း၌ Biometric မှတ်တမ်းတင်ထားပြီးဖြစ်သည့် မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာသုံးသို့မဟုတ် ကောင်စစ်ဝန်ရုံးသို့ သွားရောက်၍ ထပ်မံမှတ်တမ်းတင်ရန် မလိုအပ်ပါ။

နေရာပြောင်းရွှေ့ခြင်းမှတစ်ပါး မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် တစ်ကြိမ်သာ မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း မှတ်ပုံတင်နိုင်သည့်ကာလမှာ ၂၀၂၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၃၁ ရက်အထိဖြစ်ကြောင်း ဖိလစ်ပိုင် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ကြေညာထားပြီးဖြစ်ပါသည်။

ဆန္ဒမဲပေးခြင်း

မဲရုံးခွင့်ချိန်မှာ နံနက် ၆ နာရီမှ ညနေ ၅ နာရီအထိ ဖြစ်ပါသည်။ ဆန္ဒမဲပေးရာတွင် မဲဆန္ဒရှင်များသည် Secrecy Folder ဖြင့် ဖုံးထားသည့် မဲလက်မှတ်နှင့် ဘောလ်ပင် (Marker) ကို မဲရုံမှူး (Board of Election Inspector Chairman) ထံမှရယူပြီး မိမိနှစ်သက်ရာကိုယ်စားလှယ်များကို ဆန္ဒပြုရွေး

ချယ်ပါသည်။ ယင်းနောက်တွင် မဲလက်မှတ်ကို မဲရေတွက်သည့်စက် (Vote Counting Machine-VCM) အတွင်း ထည့်သွင်းပြီး Secrecy Folder နှင့် ဘောလ်ပင်ကို မဲရုံဝန်ထမ်းထံ ပြန်လည်အပ်နှံပါသည်။ ထို့နောက် ဆန္ဒမဲပေးပြီးကြောင်း လက်ချောင်းတွင် မင်တိုပြီးပါက VCM စက်မှ ထွက်လာသည့် လက်ခံဖြတ်ပိုင်း (Voter Receipt) ကို သတ်မှတ်ထားသည့်ပုံးအတွင်း ထည့်သွင်းရပါသည်။ ယင်းလက်ခံဖြတ်ပိုင်းကို မဲရုံပြင်ပသို့ ယူဆောင်သွားခွင့် မရှိပါ။ နိုင်ငံပြင်ပရောက် မဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် သုံးရုံး/ကောင်စစ်ဝန်ရုံးတွင်ဖြစ်စေ၊ စာတိုက်မှတစ်ဆင့်ဖြစ်စေ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ပါသည်။

မဲဆန္ဒရှင်အသိပညာပေးခြင်းနှင့် နိုင်ငံသား အသိပညာပေးခြင်း

မဲဆန္ဒရှင်အသိပညာပေးခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ဖိလစ်ပိုင်ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်က ဆောင်ရွက်ပြီး နိုင်ငံသားအသိပညာပေးခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ဖိလစ်ပိုင်အစိုးရနှင့် အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲသည့်အဖွဲ့အစည်း

ဖိလစ်ပိုင်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (Commission of Elections- COMELEC) သည် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၊ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ၊ ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲ၊ လူထုဆန္ဒခံယူပွဲ၊ သမဂ္ဂရွေးကောက်ပွဲအစရှိသည့် မည်သည့်ရွေးကောက်ပွဲမဆို စီမံခန့်ခွဲကြီးကြပ်ရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ COMELEC သည် အမှီအခိုကင်းမဲ့ပြီး သီးခြားလွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်သည့်အဖွဲ့အစည်း (Independent Body) ဖြစ်ပြီး လက်ရှိတွင် ဥက္ကဋ္ဌအပါအဝင် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်

ခြောက်ဦး စုစုပေါင်း ခန့်ခွဲပြီးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့ဝင်များကို Commission of Appointment (CA) ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သမ္မတက ခန့်အပ်ခြင်းဖြစ်ကာ သက်တမ်းကာလမှာ ခန့်နှစ်နှစ်ဖြစ်ပြီး သက်တမ်းတစ်ကြိမ်ထက်ပို၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခွင့်မရှိပါ။ ထို့ပြင် ခန့်အပ်သည့်နေ့ရက်ပေါ်မူတည်၍ ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့ဝင်များ၏ တာဝန်ပြီးဆုံးချိန်ကာလအပိုင်းအခြားမှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မတူညီကြပါ။ လက်ရှိဥက္ကဋ္ဌမှာ H.E. Mr. Sheriff M. Abas ဖြစ်ပြီး ယခင်ဥက္ကဋ္ဌ H.E. Mr. Andres D. Bautista နုတ်ထွက်သွားသည့်အတွက် ၎င်း၏နေရာတွင် အစားထိုးခန့်အပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် ရွေးကောက်ပွဲ၊ လူထုဆန္ဒခံယူပွဲ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်မှ ပြန်လည်ရပ်သိမ်းခြင်း အစရှိသည်တို့နှင့် သက်ဆိုင်သောမူဝါဒ၊ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို ချမှတ်ပါသည်။ ဥက္ကဋ္ဌသည် ဖိလစ်ပိုင်ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၏ အမှုဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်လည်း ဖြစ်ပြီး ကော်မရှင်၏ဆုံးဖြတ်ချက်၊ မူဝါဒများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့် ရုံးပိုင်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အမှုဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး (Executive Director) ဦးစီးသော ရုံးအဖွဲ့ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်၊ မြို့၊ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေး နယ်မြေများရှိ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ရုံးခွဲများကို ကြီးကြပ်ရန် Regional Election Director Filed Office၊ Provincial Election Supervisor Field Office နှင့် City and Municipal Election Office ဟူ၍ အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိပါသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံ

အဆင့်ဆင့်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်- တွေ့ရှိချက်

မဲဆန္ဒရှင်များသည် သက်ဆိုင်ရာရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ရုံးခွဲများသို့ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်၍ မှတ်ပုံတင်ရသည့်အတွက် တိကျ၊ မှန်ကန်၊ ပြည့်စုံသည့်မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း ရရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၊ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ၊ ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲများကို တစ်ချိန်တည်းကျင်းပ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် အချိန်နှင့် ငွေကြေးစရိတ်စက အကုန်အကျသက်သာနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

နိဂုံး

သမိုင်းကြောင်းတစ်လျှောက်ကို ကြည့်မည်ဆိုပါက ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံရေးပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်များကို ကြုံတွေ့ခံစားခဲ့ရသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။ လူမျိုး၊ ဘာသာစကား၊ ယဉ်ကျေးမှုကွဲပြားခြားနားသည့် အုပ်စုများစွာ ရှိသော်လည်း စိတ်ရှည်မှု၊ သည်းခံမှုနှင့်အတူ ဒီမိုကရေစီ လမ်းကြောင်းပေါ်ရောက်ရှိရန် ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့ ကြပါသည်။ ထို့ပြင် ဒီမိုကရေစီစနစ်၏ အဓိက အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည့် ရွေးကောက်ပွဲများကို ခေတ်နှင့် လျော်ညီစွာ IT နည်းပညာများကို ပြောင်းလဲအသုံးပြု၍ ကျင်းပလျက်ရှိကြောင်း လေ့လာတင်ပြအပ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုး

https://www.constituteproject.org/constitution/Philippines_1987.pdf?lang=en
<https://comelec.gov.ph/index.html?r=References/RelatedLaws/Omnibus ElectionCode>
<https://comappt.gov.ph/>
<https://www.asianparliament.org/parliament/philippines/31/1/view/>
<https://worldpopulationreview.com/countries/philippines-population>
<https://psa.gov.ph/classification/psgc/>
<https://www.senat.fr/senatsdumonde/english/philippines.html>
<https://londonpe.dfa.gov.ph/halalan-2022/how-to-register>
<https://www.youtube.com/watch?v=c7msuW4SMII>
<https://www.rappler.com/nation/elections/frequently-asked-questions-voter-registration-coronavirus-pandemic>
https://aceproject.org/regions-en/countries-and-territories/PH/ default?set_language=en
https://en.wikipedia.org/wiki/Elections_in_the_Philippines
https://en.wikipedia.org/wiki/Partylist_representation_in_the_House_of_Representatives_of_the_Philippines
<https://www.electionguide.org/countries/id/171/>
<https://comelec.gov.ph/?r=AboutCOMELEC/OrganizationalInfo/OrganizationalStructure>
<https://comelec.gov.ph/?r=AboutCOMELEC/OrganizationalInfo/OrganizationalChart>

“မဲဆန္ဒရှင်များသည် သက်ဆိုင်ရာရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ရုံးခွဲများသို့ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်၍ မှတ်ပုံတင်ရသည့်အတွက် တိကျ၊ မှန်ကန်၊ ပြည့်စုံသည့်မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း ရရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၊ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ၊ ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲများကို တစ်ချိန်တည်းကျင်းပဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် အချိန်နှင့် ငွေကြေးစရိတ်စက အကုန်အကျ သက်သာနိုင်သည်ကို တွေ့ရှိ ”